

Præsentation og drøftelse af de indholdsmæssige rammer og fokus for den faglige afdækning

Ved Dansk Center for Organdonation og DEFACTUM

Følgegruppemøde 18. August 2025

Initiativbeskrivelsen

Initiativbeskrivelse, dateret 23-4-2025

Fokus i afdækningen

- Hindringer ifm. at **identificere potentielle donorer** i alle relevante patientforløb og gennemføre donationsforløbet
- Hele forløbet **til og med organtransplantation**
- **Variationer mellem sygehusene og regionernes** organisering af området og om de i givet fald har betydning for anvendelsen af donorpotentialet
- Hvordan **sygehusene og regioner får og bruger data** til opfølgning og udvikling af indsatserne – er der behov for styrkelse her?

Projektets afgrænsning af afdækningen

Afdækningen vil inkludere:

- Overordnet 26 sygehuse med intensivafdelinger
- Faggrupperne:
 - læge, sygeplejerske og ledelse
- Sygehusafdelingerne:
 - Intensivafdelinger /-afsnit
 - Neurologiske sengeafdelinger
 - Neurokirurgiske sengeafdelinger
 - Akutafdelinger
 - Transplantationscentrenes afdelinger
- Patientforløb, hvor patienter dør af deres skader i hjernen og hvor donation af organer efter både hjernedød og cirkulatorisk død er en mulighed.

Projektets afgrænsning af afdækningen

Afdækningen vil ikke inkludere:

- Præhospitalet
- Donation af hornhinder, andet væv og biologisk materiale
- DCD som et selvstændigt fokusområde

Indhold og overordnet undersøgelsesdesign

Afdækningen omfatter

1: Eksisterende viden og indsigter
-Organisering af organdonation og transplantation
-Akutafdelingernes rolle

2: Nøglepersonfunktionens udviklingspotentiale

3: Hindringer og mulige løsninger for at styrke anvendelsen af donorpotential

Inklusion / overordnet us.design

På tværs af hospitaler og afdelinger

Deskriptiv

Nøglepersoner (intensiv) donationsansvarlige læger (neurologisk), ressourcepersoner (akut)
Kvalitativ

Læger og sygeplejersker fra akutmodtagelser, intensivafdelinger/afsnit, neurologiske sengeafdelinger, neurokirurgiske sengeafdelinger, transplantationscentre

Kvantitativ og kvalitativ

Baggrund, organisation og indsigter

Ved Dansk Center for Organdonation

Kategorisering af sygehusene

Region Hovedstaden	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland
Rigshospitalet:	Sjællands Universitetshospital, Roskilde:	Odense Universitetshospital:	Aarhus Universitetshospital:	Aalborg Universitetshospital:
Nordsjællands Hospital, Hillerød:	Slagelse Sygehus:	Sygehus Sønderjylland, Aabenraa	Regionshospitalet Viborg:	Aalborg Universitetshospital, Thisted:
Herlev Hospital:	Sjællands Universitetshospital, Nykøbing Falster	Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg:	Regionshospitalet Gødstrup:	Regionshospitalet Hjørring:
Bispebjerg Hospital:	Holbæk Sygehus:	Sygehus Lillebælt, Kolding:	Regionshospitalet Horsens:	
Hvidovre Hospital:	Sjællands Universitetshospital, Køge:	Odense Universitetshospital, Svendborg:	Regionshospitalet Randers:	
Bornholms Hospital:		Sygehus Sønderjylland, Sønderborg:		
		Sygehus Lillebælt, Vejle:		
Alle specialer og specialistfunktioner Neurokirurgi, neurologi, neurointensiv- og øvrigt intensivbehandling, akutberedskab, specialiseret røntgenundersøgelse udført af neuroradiologi (4-kars-angiografi) og anden specialiseret diagnostik				
Nogle specialer Neurologi, almen intensivbehandling akutberedskab				
Enkelte specialer Almen intensiv behandling, akutberedskab				

Det realiserede potentiale

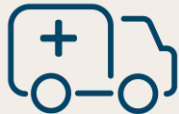
Data viser bl.a.

Langt de fleste afdøde donorer er realiseret på et af de 4 universitetshospitaler som har neurointensiv afdeling

Omkring hver tredje realiserede donor er indlagt på en almen intensivafdeling

Overflytning af patienter fra et regionssygehus til et universitetshospital sker fra forholdsvis få sygehuse – der er variation mellem regionerne i forhold til, hvor hyppigt det sker.

Der er betydelig variation mellem regionerne – både i forhold til donorrate og realiserede donorer på sygehuse indenfor samme region

Nogle sygehuse har sjældent donorer

Det ikke-realiserede potentiale

Behov for ny viden

- Hvordan udfolder beslutningsmønstre sig i praksis? Og hvordan er de organisatoriske og ressourcemæssige forhold omkring overflytninger til intensiv?
- Hvordan påvirker erfaring, kontinuitet og arbejdsgange forløbene? Og hvordan fx kultur, etik og hensyn til pårørende præger vurderinger og handlinger i praksis?
- Hvordan opleves og håndteres samarbejdet på tværs af sygehuse og specialer i praksis, og hvilken betydning har det for realiseringen af donation?

Nøglepersonordningen

Kvalitativ delundersøgelse af nøglepersonordningen. Ved Dansk Center for Organdonation

Baggrund

Funktioner i nøglepersonsordningen:

- Donationsansvarlige nøglepersoner på intensivafdelingerne (ca. 96)
- Ressourcepersoner i akutmodtagelser (ca. 29)
- Donationsansvarlige læger på neurologiske afdelinger (ca. 14)

Hvordan kan nøglepersonsordningen styrkes for hver af de tre funktioner?

Formål med undersøgelse

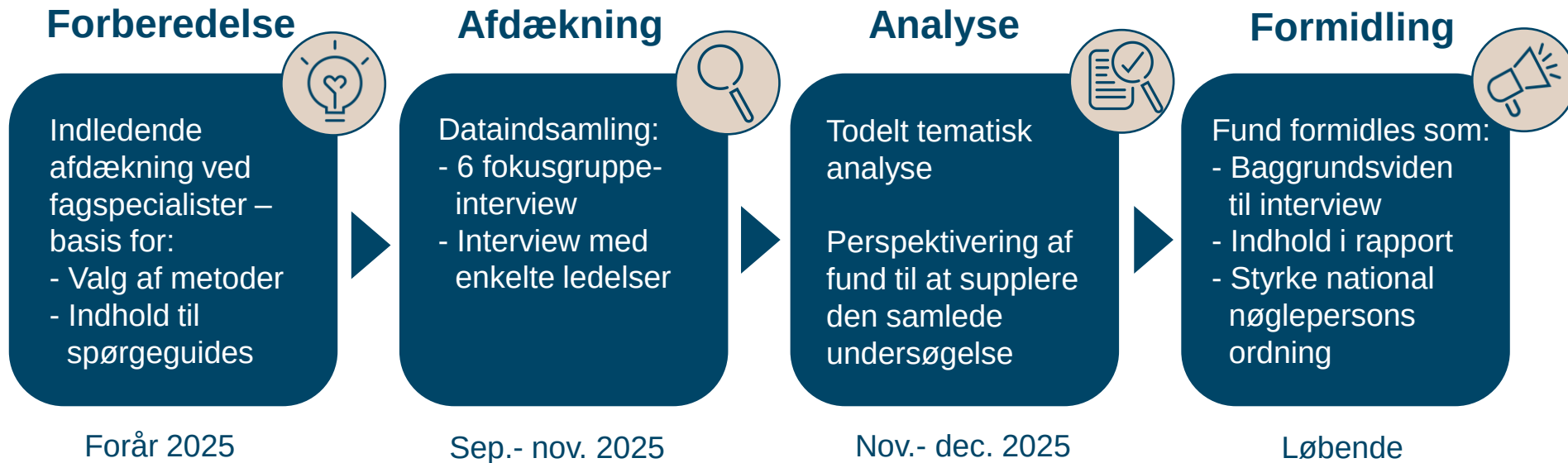
Kvalitativ undersøgelse af nøglepersonsområdet skal bidrage med:

- Ny viden om den nationale organisering og funktioner
- Identificere udviklingspotentialerne for den nationale nøglepersonsordning mhp. at sikre, at organiseringen og funktionerne understøtter målet om at anvende donorpotentialet bedst muligt
- Anvendes i den samlede afdækning som baggrundsviden og til at supplere fund

Undersøgellesdesign og metoder

Afdækning gennem kvalitative metoder

- Fokusgrupper med nøgle/ressourcepersoner

Fokus for fokusgruppeinterview

- Indsigt i funktionernes virke i praksis på forskellige typer sygehuse
- Belyse styrker og udfordringer ift. at kunne lykkes med deres rolle/opgaver/mål på afdelingerne
- Udforske perspektiver på udviklingspotentiale ift. at funktionerne og organiseringen understøtter anvendelsen af donorpotentialet bedst muligt

6 fokusgruppeinterview:

- 8-10 interviewpersoner pr. interview, digitalt
- Opdelt på funktioner: 4 interview med intensiv, 1 akut, 1 neurologisk

Udvælgelseskriterier:

- Geografisk spredning
- Forskellige fagligheder
- Intensiv: Opdeling på sammenligneligt beredskabsniveau

Spørgsmål i interviewguide:

- Afsæt i baggrundsviden fra forberedelsen
- Afsæt i opgaverne i funktionsbeskrivelserne
- Både fælles og målrettede spørgsmål til de forskellige sygehuse og fagligheder
- Spørge bredt ind til interviewpersonernes erfaringer og perspektiver

Hvad er de donationsansvarlige nøglepersoner, ressourcepersoner og lægers egne perspektiver på styrker og udfordringer med funktionen?

Afdækning

Dataindsamling:

- 6 fokusgruppeinterview
- Interview med enkelte ledelser

Afdækning gennem kvalitative metoder

- Interview med afdelingsledere

- Baseret på indsigter fra fokusgruppeinterview foretages enkelte interview med afdelingsledelser (digitale, ca. 30 min)
- Afdelingsledelserne udvælges ud fra: Type afdeling, geografisk spredning og centrale temaer fra indledende analyse

Fokus for interview:

- Belyse de organisatoriske forudsætninger for, at nøglepersoner, ressourcepersoner eller donationsansvarlige neurologer kan lykkes i deres rolle
- Ledelsens perspektiv på funktionerne i praksis, herunder hvordan funktionerne kan styrkes og systematisk forankres på forskellige typer sygehuse

Hvad er ledelsernes perspektiver på styrker og udfordringer med funktionerne – og hvordan lykkes de bedst med deres virke i afdelingerne?

Afdækning

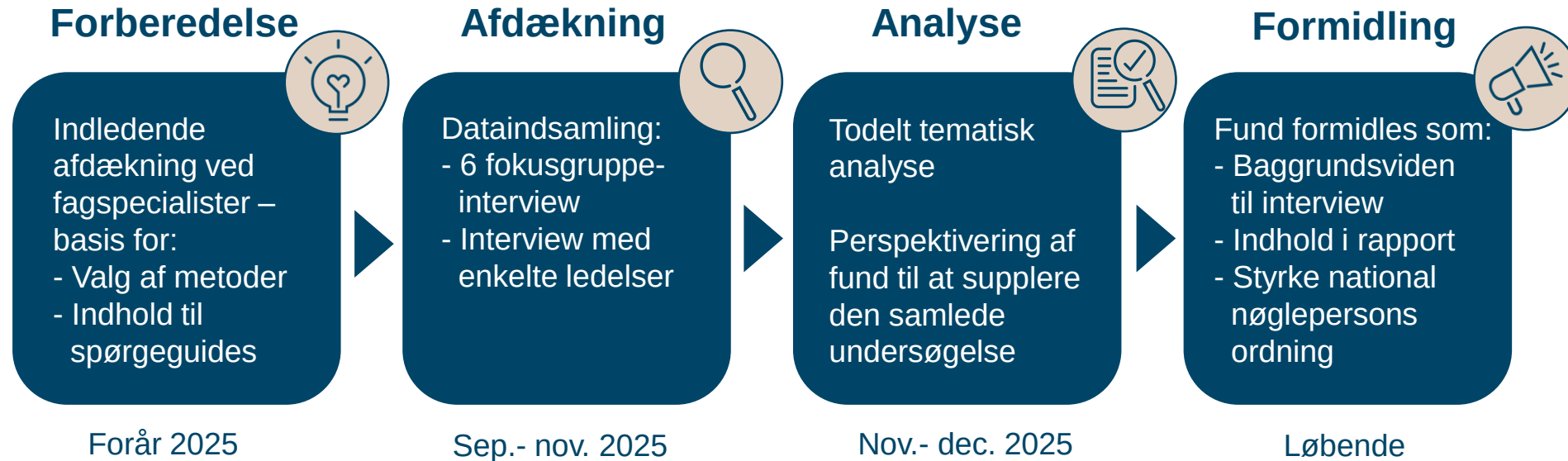

Dataindsamling:
- 6 fokusgruppeinterview
- Interview med enkelte ledelser

Undersøgellesdesign og metoder

Har I nogle spørgsmål,
kommentarer eller input til
kvalificering af
delundersøgelsen?

Kvantitative og kvalitative delundersøgelser af anvendelsen af donorpotentialiet på sygehusene

v. DEFACTUM

Overblik over de kvantitative og kvalitative undersøgelser

Typer af sygehuse

Fuldt beredskab

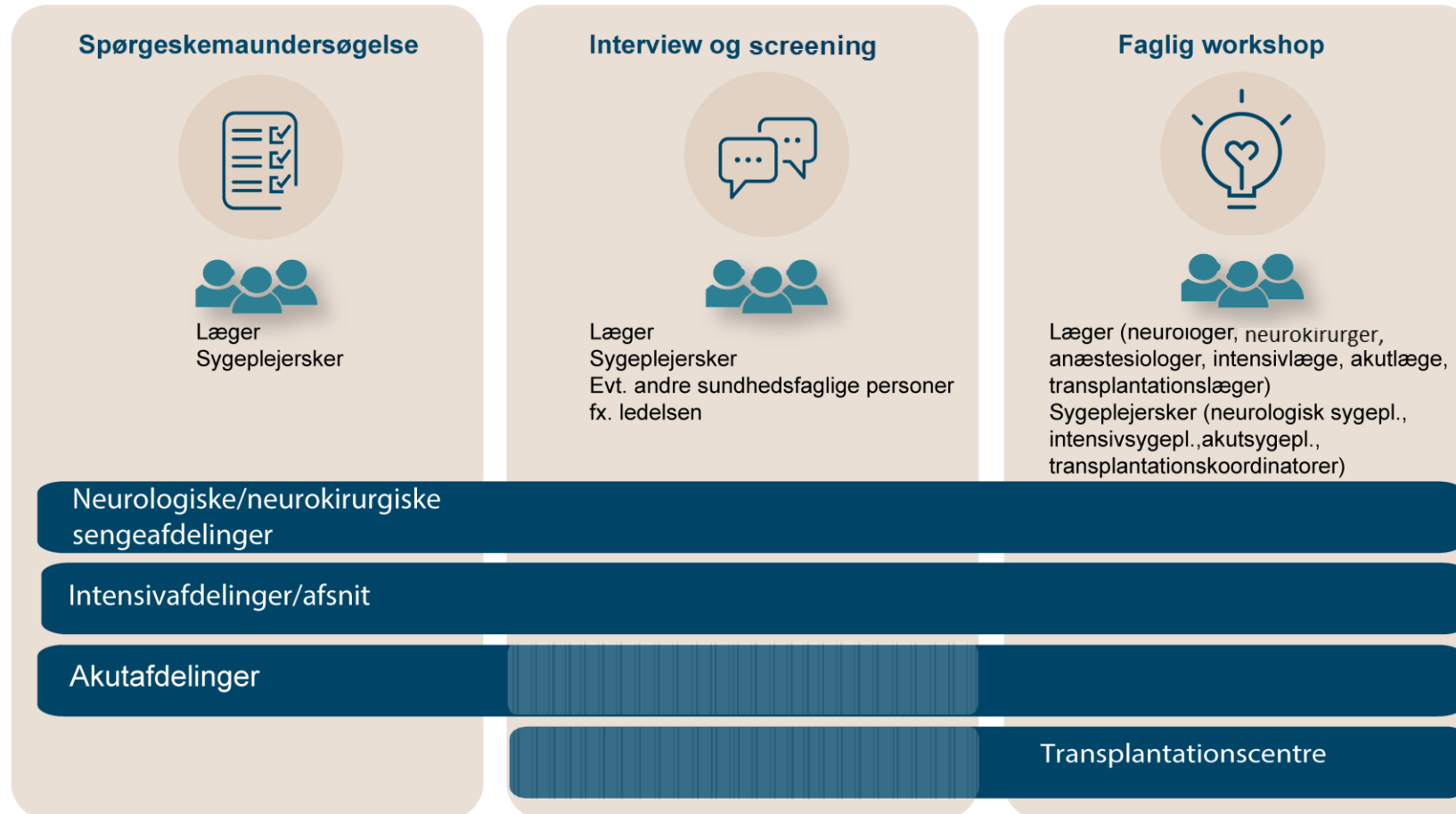

Med neurologisk

Uden neurologisk

Overblik over de kvantitative og kvalitative undersøgelser

Spørgeskemaundersøgelsen

Typen af sygehuse

Fuldt beredskab

Med neurologisk

Uden neurologisk

I alt
40

Neurokirurgiske sengeafdelinger	4			4
Neurologiske sengeafdelinger	4	8		12
Intensivafdelinger/afsnit	4	5	3	12
Akutafdelinger	4	3	5	12

Spørgeskemaundersøgelsen

- E-mailadresser indsamles via DCO's kontakter på de udvalgte sygehuse.
- Link udsendes pr. mail og reminder sendes efter ca. 1 uge.
- Kort spørgeskema med lukkede svarkategorier og enkelte åbne uddybende felter.
- Inklusion af få baggrundsvariable som sygehus, afdelingstype, profession, anciennitet.

Spørgeskemaundersøgelsen

- Har I input til introteksten til spørgeskemaet?

Interviewundersøgelsen

- Interviewene har afsæt i otte nyere forløb, hvor patienterne er døde af en stor skade i hjernen, men hvor organdonation ikke er gennemført.
- 16 interview med fagpersoner, som kan bidrage til at belyse hindringer for anvendelse af donorpotentiallet samt mulige løsninger.
 - *Hvad hindrer, at organdonation indledes og gennemføres på sygehusene?*
 - *Hvad skal der ændres på for at reducere hindringerne for anvendelse af donorpotentiallet på sygehusene?*

Udpegning af patientforløbene til interview gennem screening af patientforløb på intensive og neurologiske afdelinger.

Screening til udvælgelse af patientforløb til interview

Instruktion til nøglepersoner:

1. *Træk en liste på alle, der er døde i afdelingen seks måneder tilbage fra d.d.*
2. *Frasortér alle patienter, som ikke døde af en skade i hjernen. Dvs. udvælg de patientforløb, hvor patienterne er døde som følge af spontane hjerneblødninger, hjerneinfarkt, traumatiske hjerneskader, anoksiske hjerneskader (vær opmærksom på patienter, som har modtaget hjertestopbehandling)*
3. *Gennemgå patientjournalerne og udfyld skemaet i elektronisk form*

Det vurderes, at der vil blive gennemgået 100-200 patientforløb.

Oplysninger fra patientjournalen

- *På vegne af hvilken afdeling udfylder du dette skema?*
- *Dødsdato*
- *Hvad døde patienten af?*
- *I hvilket år blev patienten født? (angiv 4 cifre)*
- *Er det journalført, at videre behandling er udsigtsløs?*
- *Hvor mange timer/dage befandt patienten sig på afdelingen frem til døden indtraf?*
- *Hvor er patienten overflyttet fra til afdelingen? (afdeling/hospital)*
- *Er det journalført, at der har været samtale med pårørende om organdonation?*
- *Er der afgivet samtykke til organdonation?*
- *Hvem gav samtykke?*
- *Hvem sagde nej til organdonation?*
- *Var patienten intuberet?*
- *Er der journaliseret kontakt til TX-centret?*
- *I hvilken grad kan patientforløbet give indsigt i muligheder og hindringer for organdonation på danske sygehuse?*

Screening i 48 intensive og neurologiske afdelinger/afsnit

Region Nord:

Aalborg Universitetshospital, Thorax Intensiv Afsnit (TIA)
 Aalborg Universitetshospital – Intensiv Afsnit R
 Aalborg Universitetshospital – Intensiv Afsnit, Nord (103)
 Aalborg Universitetshospital – Neurologisk afdeling
 Regionshospitalet Nordjylland, Hjørring – Intensiv afsnit
 Aalborg Universitetshospital, Thisted – Intensiv- og medicinsk sengeafsnit

Region Midt:

Aarhus Universitetshospital, Intensiv NORD 1
 Aarhus Universitetshospital, Intensiv NORD 2
 Aarhus Universitetshospital, Intensiv ØST
 Aarhus Universitetshospital – Neurologisk afdeling
 Regionshospitalet Randers - Intensiv
 Regionshospitalet Viborg – Intensiv
 Regionshospitalet Viborg – Neurologisk afdeling
 Regionshospitalet Gødstrup – Intensivbehandlingsafsnittet
 Regionshospitalet Gødstrup – Neurologisk afdeling
 Regionshospitalet Horsens - Intensiv

Region Syd:

Odense Universitetshospital, Anæstesiologisk Intensiv Afd. V, NIA
 Odense Universitetshospital Anæstesiologisk Intensiv Afd. V, ITA+BRITA
 Odense Universitetshospital, VITA
 Odense Universitetshospital, Svendborg – Anæstesiologisk Intensiv Afd. V Intensivafsnit V
 Odense Universitetshospital – Neurologisk afdeling
 Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg – Intensiv
 Sydvestjysk Sygehus Esbjerg – Neurologisk afdeling
 Sygehus Lillebælt, Kolding – Intensiv Afsnit
 Sygehus Lillebælt, Kolding – Neurologisk afdeling
 Sygehus Lillebælt, Vejle – Intensiv Afsnit
 Sygehus Sønderjylland, Aabenraa – Intensiv
 Sygehus Sønderjylland, Sønderborg – Intensiv
 Sygehus Sønderjylland – Neurologisk afdeling

Region Sjælland:

Sjællands Universitetshospital, Køge – Anæstesiologisk Afdeling, Intensivafsnit
 Sjællands Universitetshospital, Roskilde – Anæstesiologisk Afdeling, Intensiv Afsnit I12
 Holbæk Sygehus – Intensiv Afsnit
 Slagelse Sygehus – Intensiv afdeling
 Nykøbing Falster Sygehus – Intensivafsnit
 Sjællands Universitetshospital, Roskilde – Neurologisk afdeling
 Slagelse Sygehus – Neurologisk afdeling

Region Hovedstaden:

Rigshospitalet, Hjerne- og Lungesygdomme, intensivafsnit 4141
 Rigshospitalet, Afdeling for Intensiv Behandling i Center for Kræft og Organsygdomme, Afsnit 4131
 Rigshospitalet - Hjertesygdomme, Intensiv behandling 2143
 Rigshospitalet – Neurologisk afdeling
 Nordsjællands Hospital Hillerød – Intensivafsnit 0531 (ITA)
 Nordsjællands Hospital Hillerød – Neurologisk afdeling
 Herlev Hospital – afsnit for intensiv behandling
 Herlev Hospital – neurologisk afdeling
 Bispebjerg Hospital – Anæstesiologisk afd. Z, Intensiv
 Bispebjerg Hospital – Neurologisk afdeling
 Hvidovre Hospital – Intensiv Terapifafsnit
 Bornholms Hospital – Afsnit for Intensivbehandling

Otte forløb til interview

Kriterier for udvælgelsen er, så vidt muligt, spredning på følgende parametre:

- *Geografi*
- *Type af sygehus (i forhold til om sygehuset har fuldt beredskab eller ej)*
- *Type af afdeling/afsnit (herunder om det er en neurologisk afdeling/afsnit, patienten døde på)*
- *Type af patientforløb (dødsårsag, alder, overflytningsafdeling o.a.)*
- *Hvor langt man kom i patientforløbet i forhold til gennemførelse af organdonation (herunder kontakt til transplantationscenter)*

Interviewundersøgelsen

- Har du input til interviewundersøgelsen?
- Hvilke refleksioner giver det anledning til?
- Er der noget vi glemmer at tage højde for?

Analyse og faglig workshop

- Den tematiske analyse af interview sammenskrives med fund fra spørgeskemaundersøgelsen

- Fundene præsenteres på en faglig workshop med de væsentlige aktører i et organdonationsforløb, herunder både organdonations- og transplantationssiden

- De skitserede hindringer og mulige løsninger uddybes og kvalificeres på workshoppen
- Resultatet af DEFACTUMs tre kvantitative og kvalitative undersøgelser indgår som en del af den samlede afdækning af anvendelsen af donorpotentialet på sygehusene.

Kommentarer og input

Er der noget vi mangler, noget vi skal tage hensyn til, gode ideer?

Tidsplan

2025

DCO seminar for
fagfolk: Input til
fokus og metoder
i afdækningens
design

22. Maj
2025

Følgegruppen
kvalificerer
afdækningens
fokus og design

August
2025

Fokusgruppe- og
ledelsesinterview
ift. nøglepersons-
ordning

September-
oktober 2025

Spørgeskema-
undersøgelse
blandt læger og
sygeplejersker i
udvalgte
afdelinger

September
2025

Screening
af patientforløb til
kvalitativ
undersøgelse
(interview med
fagpersoner)

Oktober
2025

Interview af
fagpersoner ift.
udvalgte patient-
forløb

Oktober-
november 2025

Faglig workshop
mhp. udfoldelse
af fund og mulige
initiativer

December 2025 /
januar 2026

Rapport til
følgegruppen,
høringsperiode
og kvalificering

Februar – marts
2026

2026

Løbende sparring og input fra faglige sparringspersoner